

der plaatselijke kerk naar de instelling des Heiligen Geestes te doen uitgaan, dewijl men toch immers erkent, dat er eene gemeente ter plaats is.

En dan dient de Wagenaar er even hartelijk voor te pleiten, dat de rechtinnige predikant in eigen woonplaats tot de geloovigen in recht verband staat; niet door een ongelooovigen kerkeraad, gelijk thans te Leeuwarden het geval is, maar, — zij het dan officieus! — door geloovige ouderlingen. Eigen Sacramentsbediening in dit officieus verband met eigen attestaties zou dan gezocht kunnen worden naar dit beginsel.

En eerste schrede reeds, een eerste poging, om aan de saamvoeging van Christus en Belial te ontkomen, zou de geloovigen seggen.

Niet alles kan incens.
Ook de uitkomst, de verdere leiding van het kerkelijk leven blijft thans buiten bepaling.

En evenzeer de verhouding van Hervormden en Gereformeerden, die bij voortgang van het kerkelijk leven vanzelf ter sprake komt.

De Gereformeerden, die in de vrijheid leven, hebben allerminst recht, om hard of hoog hun woord te richten tot de Hervormde broeders, die den weg van Ds. Wagenaar zouden inslaan. Hun vorderen van eenheid zou hen doen bloeten, in volle vrijheid, zonder eenigen boel, hebben de Gereformeerden op vele plaatsen nu reeds vijf jaren geleden geleefd, zonder dat iets hen hinderde om tot eenheid te komen. De gehoorszaamheid des geloofs ontbrak hen nog in dit stuk.

Maar wederzijds hebben we als broeders en zusters recht, om bij elkaar op gehoorszaamheid des geloofs aan te dringen. In liefde tot de gemeente des Heeren. Aan te dringen op de gehoorszaamheid des geloofs, om toch op te staan en den ophou van Jada's steden te zoeken; onze treden, de eerste schrede, te zetten in het spoor dat leiden kan tot herstelling van het kerkelijk saamleven der geloovigen. Tot reformatie van Christus' kerk.

Ook wij verheugen ons hierover.

Onze broeders en geestverwanten in de Ned. Herv. Kerk moeten om het verleden niet afgestooten, maar om Christus' wille aangehouden. Vele jongeren vooral hebben met de gebeurtenissen van vóór en in 1886 niets uitstaande. Het is daarom plicht en roeping om op aanraking met de Gereformeerde broeders, en vooral met de Gereformeerde predikanten van alle zijden aan te dringen en aan te sturen.

Officieele Berichten.

Met verhoging uit het Kerkblad van 5 Maart. DEP. CORR. MET DE OVERHEID.

L. S.

Deputaten van de Gereformeerde kerken voor de Correspondentie met de Hooge Overheid herinneren bij dezen de kerkeraden aan hetgeen zij in verband met het besluit der Generale Synode van Middelburg hebben bericht in het naast voorafgaande Kerkblad betrekkelijk de noodzakelijkheid, dat door of voor de diaconie worden voldaan aan art. 7 der Armenwet.

Voorts geven zij, nu het hun gebleken is, dat de eerste jaargangen van het Kerkblad maar weinig bekend zijn geworden bij de kerkeraden — nogmaals het concept, dat in hoofdzaak moet gevolgd, wanneer de kerkeraad zijne kerk wet bij de Hooge Regering wil bekend doen worden.

a. Door den kerkeraad dient dan het volgende adres, op zegel, opgezonden te worden: *Aan Hare Majesteit de Koningin Weduwe Regentes.*

Geeft met verschuldigen eerbied te kennen de kerkeraad van de Gereformeerde kerk te . . . . . dat hij onder leiding en medewerking der Gereformeerde Classis van . . . . . te deze plaats gekozen en opgetreden is, om de Gereformeerde kerk [weer] openbaar te doen worden; dat hij te dien tijde in zijne vergadering van . . . . .

[met geheele terzijdestelling van de in 1816 opgelegde organisatie en van alle daaruit voortgevloeide reglementen en bepalingen] voor de kerk te . . . . .

[weer] aanvaard heeft de [oude en nimmer afgeschafte] Gereformeerde kerkenordening, laatstelijk vastgesteld in den jare 1819 door de Nationale Synode van Dordrecht, met de uitzonderingen, vastgesteld door de Generale Synode van de Gereformeerde kerken in Nederland, den 17en Juni 1892 te Amsterdam vergaderd; dat zijne kerk dienovereenkomstig nu geconstitueerd is als de Gereformeerde kerk te . . . . . en thans in éénzeldige kerkeraad leeft met alle Gereformeerde kerken, op de bedoelde Generale Synode te Amsterdam vertegenwoordigd en vermeld op de lijst, die door deze Synode bij missive van 17 Juni 1892 aan de Regering is overlegd.

Hiermede zijne kerk in de hooge bescherming der Overheid, bij de Grondwet ook haar gearborgd, aanbevelende, biedt hij Uwe Majesteit, onder toebidding van de genade van Jezus Christus — zijne eerbiedige hulde.

den . . . . .

Welk doende de kerkeraad van de Gereformeerde kerk te . . . . .

(Namen van de leden van den kerkeraad: eerst ouderlingen, dan diakenen, met aanwijzing daarvan achter den naam.)

Consulent.

Anm. De woorden tusschen de vierkante haakjes geplaatst [ ] kunnen, naar verkiezing, weggelaten worden.

Namen Deputaten voornoemd, M. NOORDTJIJ, Scriba.

Kampen, 1 Maart 1897.

Voer Kinderen.

DE EERSTE REIS.

VII.

Was onze vriend Walter met juist geen vroolijke gelachten vervuld geweest, toen hij de kust langzamerhand zag verdwijnen, weldra weelde de treurigheid onder den indruk van al het nieuwe en vreemde dat hij te zien kreeg.

Voor 't eerst bevond hij zich op de wijde, eindeloze zee, wier golven om het schip sloegen en soms bruusend, hoog tegen den boeg opsprongen. Er woef een tamelijk sterke wind, die de zeilen zweelden deed en het schip danste over het water, terwijl alles in beweging scheen, en het vaartuig als een visch door het water schoot. In de verte kon men de witte zeilen van vertrekkende en van huiswaarts keerende schepen onderscheiden, en al turende en rondziende, verpakt Walter het land en zijn bewoners en was geheel verlost — gelijk meermalen — met hetgeen hem juisd op dat oogenblik omgaf.

Ongelukkig genoot hij het schouwspel niet lang. Want plotseling gevoelde hij zich zeer naar en wonderlijk, en eer hij het wist taaste hem de bekende ziekte aan, waar veel raad en weinig baat voor is, maar die het iemand

op zee zeer onaangenaam kan maken. Walter althans, terwijl hij daar beneden in de koolslag, en zich zeker voelde dan hij ooit geweest was, wenschte wel honderdmaal, dat hij maar op 't land was gebleven, waar men althans vast staan kon. Gelukkig echter kwam zijn vriend de kapitein hem troosten, en zei: »Dat gaat wel weer over, jongen; met een paar dagen ben je beter. De meesten weten daar een paar dagen van". En schoon nu die paar dagen wel drie paar werden, was toch eindelijk het lijden voorbij, en kon Walter weer uit zijn bed en naar boven gaan, wel wat zwak, maar toch geheel hersteld.

Het schip bevond zich thans in den grooten Atlantischen Oceaan. Het was bestemd naar de Westkust van Zuid-Amerika en had dus — gelijk de lezers op de landkaart kunnen zien — een lange reis, vooral in een tijd toen stoomschepen nog onbekend waren. De brik, waarop Walter voer, was een flink schip, zoo goed als er maar een te vinden was, en daarbij had men duaver niets dan gunstigen wind gehad. Vandaar dat de reis, terwijl Walter ziek was, al een heel eind was gevorderd en iedereen zich verheugde over de voorspoedige vaart. Wat onze jongen vriend betreft, hij werd onder 't bijzonder toezicht van den stuurman geplaatst, die al deed hij 't niet alles zelf, zorgen moest dat Walter alles leerde wat hem als zeeman nuttig en noodig was. Nu, om te leeren was er alle gelegenheid en zelfs tijd meer dan genoeg, wij er bij het traais weder en den gunstigen wind niet bijzonder veel te doen viel. Zoo kreeg dan Walter soms van den eersten, maar meest van den tweeden stuurman onderricht in de zeevaartkunde en leerde hij onder toezicht van den bootman de praktijk van het vak. Hij moest in de mast klimmen, zelden helpen reuen, touwen leeren winden en knoopen, aan den kaapstader helpen werken, in één woord alle werk leeren doen, dat trouwens heel goed was.

Over verveling had onze vriend dus niet te klagen en over zijn gezelschap evenmin. De stuurlieden, de bootman en de matrozen waren al aanstands heel voorkomend voor hem geweest, waarschijnlijk wij te begrepen, dat onze vriend onder de bijzondere bescherming van den kapitein stond, en het dus zaak was hem diensvolgens te behandelen. Toch duurde het niet lang of Walter had zich, ook om andere redenen, even eigen en bevredigd gemaakt met de zeelui hier als vroeger met die in zijn vaders herberg. Daar was iets in den aard van den jongen, 't welk maakte, dat het scheepsvolk hem bijzonder lijden mocht: hij was moedig tot het overmoedige toe, en daarbij dienstvaardig voor iedereen.

»Wel? zoo vroeg de kapitein den eersten stuurman een paar weken nadat onze vriend zijn zeezamenlevens was begonnen, »schiet u nog al met den jongen, met Walter op?«

»O, u bedoelt den Lord?«

»Neen, Walter Smith.«

»Jawel, mijnheer, maar ik hoor hem altijd bij zijn bijnaam noemen. Die hebben de matrozen hem gegeven, om zijn flinke houding en zijn knap uitsicht. Hij is lang voor zijn jaren, en als hij zoo over 't dek wandelt, zou men hem ook best voor een Lord kunnen houden.«

»Nu, ik zie hem vooreerst nog niet zoo'n groot, adellijk heer worden?«, sprak [de kapitein].

»Maar wat dunkt u, stuurman, zou er een zeeman van groeien?« Dat is de eerste vraag op 't oogenblik.

»Ik meen van ja!« was 't antwoord. »De jongen heeft een schranderen kop en wil ook wel. En wat het werk betreft, ik heb nog nooit een jongen, die er pas bij was, zoo vlug in de mast zien klimmen, of zoo ferm met de boot roeien als hij. 't Is een habje. Goed dat hij zwemmen kan, anders had ik hem niet zoo dadelijk met alles mee laten doen. Gisteren heeft hij in 't want gezeten, en hij haalde 't zeil mee in zoo goed als de beste matroos. Van dien jongen groeit bepaald wat goeds!«

»Scheen dat die medeelingen den scheepsbevelhebber recht genooien deden. Dien avond sprak hij, gelijk meer, zelf weer eens met den »Lord!« — zoo werd Walter nu bijna uitsluitend genoemd — en gaf hem goeden raad. Ongelukkig liet onze kapitein den besten achterwege; eenvoudig wijl hij zelf dien ook niet kende. Dat was de raad, dien grootmoeder haar kleinzoon vóór zijn vertrek gegeven had, om op den Heere God te vertrouwen, en niet op eigen verstand en eigen kracht te steunen. En nu is het ongelukkig en een bewijs van onze bedorven natuur, dat we zulken raad, die toch de beste is, altijd het eerst vergeten en veel meer luisteren naar elken anderen. En Walter was niet beter dan zooreen. Het deed hem goed, dat hij op 't schip al dadelijk zooveel vrienden vond; zijn bijnaam was eigenlijk een eereaan. En als de stuurman hem prees als een jongen daar wat in zat, of wanneer de matrozen een hoera anhierven terwijl hij zoo vlug in de mast klom, dan zwol zijn hart van genoegen en ook van zelf behagen.

»Was dan ook zeer begrijpelijk, schoon zeer treurig tevens, dat Walter den goeden raad van grootmoeder, om elken dag in Gods Woord te lezen, geheel vergat. De eerste dagen was hij te ziek geweest om te lezen, de volgende week had hij te druk met al de nieuwe werkzaamheden, en nog vele dagen daarna was er nu eens een gesprek met dezen of genen, dan weer het leeren van dit of dat, dikwijls ook 't een of ander vermaak, 't welk hem zoo bezig hield, dat er geen tijd of eigenlijk geen lust was om den Bijbel op te nemen en te onderzoeken. Nu, de kapitein deed het ook niet, evenmin de stuurman en de anderen matrozen. Alleen Zondags als er op het schip kerk werd gehouden, kwam de Bijbel even in 't gezicht, en werd er ook soms een goed lied gezongen en een deel van een predikatie gelezen, en uit een boek door den kapitein geboden. Maar daarmee scheen dan ook elk aan boord wel te denken dat hij Gode gegeven had wat Godes was, en dus verder zich om God en Zijn dienst niet meer had te bekommeren.

Zoo begon Walter dan ongemerkt aldus te overleggen; de kapitein is een knap man, en de stuurman ook, en toch lezen zij nooit in den Bijbel. Vader en moeder zijn evenzoo brave menschen, en toch heb ik hen nimmer een hoofdstuk zien lezen. Waartoe zou ik het dan doen? Zoo sprak zijn angstig hart, en 't einde was, dat de Bijbel netjes ingepakt in de scheepskist lag, bleef goed bewaard voorreker, maar — al te goed zooals grootmoeder en zeker te recht, zou hebben gezegd. Als iemand Bijbel er altijd nieuw lijft uitzien, vrees ik, dat de eigenaar voor dat fraaisje uiterlijk een al te hoogen prijs betaalt.

AAN VRAGERS.

Wat wordt bedoeld met »de beslotene en verlatene?« in Deteronomium 32: 36.

»Want de Heere zal zijnen volke recht doen, en het zal Hem over zijne knochten berouwen; want Hij zal zien, dat de hand in weggegaan, en de beslotene en verlatene niets is!«

Deze uitdrukking, die we ook elders vinden, wordt niet altijd op dezelfde wijze ver-

klaard. Sommigen lezen er uit gehuwden en ongetrouwden, anderen mondigden en onmondigen; ook wel wordt het opgevat als kleinen en grooten. Doch het waarschijnlijkst is, dat men er onder te verstaan heeft gevangenen en vrijen, zooals men ook in verschillende vertalingen leest. Ook onze Kantheekening verklaart het, als doelende op hen, die ergens gevangen of bewaard zijn en op hen die in 't vrije veld waren. Het bedoelt in elk geval allen, niemand uitgezonderd, 'tal hij verborgen, opgesloten of vrij was. In de Engelsche vertaling staat, hij: »die opgesloten is en hij, die vrij rondwandelt.«

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Mijnheer de Redacteur!

Tot wegneming van alle misverstand, verklaar ik gaarne de schrijver te zijn van het stukje »Onze Catechisatie«, voorkomende in de *Heraut* van 14 Febr. j.l.

Doel van dat stukje was niet beschuldigingen uit te spreken tegen personen, maar wel, om op een m.i. bestaand gebrek in de Gerf. kerken de aandacht te vestigen. Zijn er echter predikanten, die na het lezen van dat stukje, hun eigen wijze van doen afkeuren, die mogen het gerust als aan hun adres beschouwen, dewijl ik verzuim, dat het door niemand hunner euveld opgenomen zal worden. 't Gaat immers om de zaak, om het belang der kerken en daarom *alida*. 't Was niet gericht aan Wirtum en evenmin besluite men er uit, dat het tusschen onze Dienaar des Woords en mij niet vlak zou zijn, 't welk aanleiding tot het schrijven zou gegeven hebben. Neen, nogmaals zij het gezegd, er zijn geen persoonlijke antecedenen in 't spel.

Dat de kerk van Wirtum in het voorrecht verkeert, dat haar leeraar uitnemend catechiseert, verblijdt me zeer. De vraag is echter, of Z.Eerw. zoogenoemde *singuliere gaven* daarvoor bezit of wel door studie en oefening zoover is gekomen. Ofschoon het eerste wellicht het wenschelijkst ware, kan zulks voor de kerken niet als regel gelden. Regel is, door studie en oefening iveren naar de beste gaven.

Bij de vragen aan het slot van mijn stukje zou ik dan ook nog deze willen voegen, of het niet wenschelijk ware, dat aan onze hoogeschoolen de paedagogiek werd onderwezen.

Gaarne zag ik die vragen door een deskundige beantwoord.

Zou u, Mijnheer de Redacteur, niet, gelijk weleer »De Dienst des Woords« in een reeks artikelen »Onze Catechisatie« willen behandelen? Daarmede zou u mij en ongetwijfeld velen met mij een grooten dienst doen. Ook indien de wijze van doen, door mij aangeraden, niet goed is, zoo geef ik die gaarne voor een betere. Met dankzegging voor de plaatsruimte,

J. V. D. PLOEG,
Oud. der Gerf. kerk te
Wirtum, (Friesland).
Zondag, 23 Febr. '97.

Hooggeachte Redacteur!

Door een vriend opmerksaam gemaakt, dat er in de *Heraut* van 14 Febr. wederom iets over Humpata te lezen was, gevoelde ik mij, na de lezing, gedrongen nog een enkel woordje daarover te schrijven.

Allereerst wensch ik de blaam van mij te werpen; dat hetgeen ik over de kleurlingengemeente te Humpata geschreven was, voor groote vergaderingen gesproken heb, onwaarheid is. De P. Postma heeft toch gezegd, volgens de *Heraut*, dat »de Zending te Humpata eerst begonnen is bij het vertrek van Br. Biewenga.«

Uit deze woorden kan men niets anders opmaken, dan dat ik, of niets voor de Kaffers te Humpata gedaan heb, of dat mijn goeged vruchteloos is geweest en derhalve van gene betekenis is, en dat, toen ik maar eerst weg was, de Zending eerst recht is begonnen. Hierop zal ik alleen di' antwoorden: dat ik des Zondags van ongeveer half negen tot half vier uur bij de Kaffers was en hen in dien tijd met den weg der zaligheid bekend maakte; dat ze dat onderwijs zeer op prijs stelden, en dat ze, tijdens mijn verblijf en door mijne werkzaamheden onder hen, genegen zijn geworden, om jaarlijks f 150 (volgens de berekening te Humpata gebruikelijk) te geven en eene kerk te bouwen.

Kan men nu deze zaken weg redeneeren en ze als nietsbeduidend voorstellen?

De Zending aldaar zou eerst begonnen zijn nu mijn vertrek, maar Ds. J. Vorster schreef mij ruim een jaar na mijn vertrek: »aan de kleurlingen is sedert uw vertrek niets gedaan.« Nog in zijn laatste brief uitte Z.Eerw. de wensch, dat ik spoedig mocht overkomen. Wordt de Zending derhalve te Humpata met kracht gedreven, langer dan één dag per week, dan is dit zoo in den laatste tijd geworden, want ik kan nog niet geloooven, dat Ds. J. Vorster mij in dezen zoozeer bedrogen heeft.

Voorts kan ik niet wlaten om, wat ik voor eenigen tijd geschreven heb te herhalen nl. dat de Boeren- en Kleurlingengemeenten niet *aanneen* saamgaan als er geen groote verandering in de denkwijze der Boeren komt. De heer P. v. d. Burg schrijft, dat het veranderen van de Kleurlingen met de Blanken onder één dak niet gewenscht is.

Waarom is het niet gewenscht? Omdat die twee kerken om de taal gescheiden moeten zijn?

Maar de Kaffers te Humpata spreken Afrikaansch-Hollandsch even zooged als de Boeren. Die taal beschouwen ze als hun taal, en in huis of onder elkaar spreken ze nooit anders dan die taal. Wel kennen de meesten hunner de Wambo-taal en het Portugeesch tot op zekere hoogte, maar de Boeren kennen die talen ook. Dus wat de taal betreft is er niet het minste onderscheid.

Neen, waarom de Blanken- en Kleurlingengemeenten niet alleen te Humpata, maar in geheel Z.-Afrika gescheiden moeten zijn heeft een geheel andere reden.

Men kan wel allerlei zaken noemen, die tegen de vereeniging schijnen te pleiten; maar de hoofdoorzaak, die alleen reeds den doorlag geeft is, dat de Boeren niet gedooien, dat er Kaffers in hunne kerken en scholen komen.

Hierover moet men in Nederland echter niet te hard oordeelen. Die weet, hoe de kinderen aldaar worden opgevoed; welke denkbeelden hun al spoedig aangaande de Kaffers wordt ingeprent; en hoe de Kaffers zich somtijds gedragen, moet, al is het met een traan in het oog en met een zucht op de lippen, toch bekennen: Het verwondert mij niet al te zeer.

U dankend, mijnheer de Redacteur, voor de opname, ben ik
Uw. di. dr.
P. BIEWENGA

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Houwersijl, A. S. Schaafsma, te Boornbergum c. a. — Rinsmager, Sijmndakus en Reijsum c. a. — J. G. Meijner, cand. te Groningen. — Genemuiden, J. Schoemaker, te Litten a/d Deldems-vaart (el. Ommen).

AANGENOMEN: TERNISSEN (2e beroep), R. W. de Jong, te Holten (O.-V.).

BEROEPEN: Moerdijk, K. Jaenen, te Veessen (genm. Heerde). — Reeuwijk en Kage, C. J. Warners, cand. — Vrouwepolder (el. Middelburg), J. Willemssen, te Krutlingen (el. Goes). — Overland, J. H. Schreuder, te Hilsbeek. — Neerlangbroek, P. Bongers, te Kammerik. — Rosburg, C. Wardenburg 54, te Goudereede. — Scherpenisse (el. Zierikzee), G. van Kempen, te Westbroek c. a. — Simonshaven, G. Nijhoff, cand. te Farnsum. — Oosterwierum, J. H. Kruseman Arets, te Wormer. — Akkerwoude en Mummervoude, J. Groeneweg, te West-Terschelling. — Numansdorp, D. Cladder, te Schoonrewoerd. — Daar e, J. L. Pierson, te Hengelo (G.). — Hiaure, J. A. van Tuijnen, te Nijkerk. — Streefkerk, J. F. de Klerk, te Charlois c. a. — Schettens c. a., A. Jonker, te Tuum. — Lutjogaast, F. Hacquebord te Hoog- en Leegkerk. — Elst (Utr.), H. van Griethuizen, te Oostwoude.

AANGENOMEN: Wintervijk, F. de Boer, te Bomm. — Hall bij Eerbeek, P. de Haas, te den Hoek (Zeel). — Groningen, J. J. Knap Ck., te Groningen.

BEROEPEN: Heemraad, W. van der Bijl, te Makkum en Komwerd. — Wirtum, O. Schreijcke, te Enechede. — Wijk aan Zee c. a., J. A. Genth van Wijk, te Bennebroek. — Voorhuizen c. a., D. van Poyta, te Papendrecht. — Zuilichem, G. Locker, te Birdaard en Jaum. — Rotterdam, L. van Apeldoorn, te Jutrop c. a. — Dolckum, H. G. Oldeman, te Ouwkerk.

Advertentien.

De Gerf. kerk van Klundert (met haren kerkeraad), leed heden een groot verlies, door het afsterven van haren oudsten en zoozeer beminden opziener

LEENDERT DAANE,

in den ouderdom van 78 jaren.

Is het heengaan hem eeuwig winste, lang en diep zal zijn gemis in de gemeente worden gevoeld.

Sterke de Heere inzonderheid zijne hoogbejaarde weduwe, en allen die zoo veel in hem verliezen.

Namens den kerkeraad der Gerf. kerk, J. H. FERINGA, Predikant.

A. C. VAN DRIMMELEN, Ouderling.

C. MCGLEAN, Diaken.
Klundert, 3 Maart 1897.

Overleden, ruim 10 jaar oud, onze lieve ANNA MARIA.

B. VAN SCHELVEN.
F. W. VAN SCHELVEN—
DE JONGE.

Amsterdam, 3 Maart 1897.
Eenige kennisgeving.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ontvangen na het overlijden van hunne zeer geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mejuffr. de Wed. K. GALENKAMP.

WENNER te Hattell, betuigt de familie haren hartelijken dank.

Uit aller naam,
H. GALENKAMP.
Hattell, 5 Maart 1897.

L. G. WEISZ & Co.,
Commisshouwers in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsensiraal,
No. 157,
AMSTERDAM.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Uitgave van den BOEKHANDEL, voorheen Höveker & Wormser

Dagen van Goede Boodschap

DOOR
Dr. A. KUYPER.

Deel I. In den Kerstnacht. Deel III. De Paaschmorgen.
„ II. Oud- en Nieuwjaar. „ IV. Op den Pinksterdag.
4 deelen ingenaaid f 3.60; in 4 fraaisje stempelbanden f 5.60; elk deel afzonderlijk ingenaaid f 1.20; gebonden f 1.75.

H. H. BAKKERS.

Met goede getuigschriften, die hem ten dienste staan, presenteert zich een 20-jarig jongeling van Gerf. beginselen tegen 1 Mei aan de Brood-, Koek- en Bantekakkerbediende.

Adres: N. VAN DER BLOM, Zuilichem.

MEVROUW HEEMSKERK, te Sas van Gent, (Prov. Zeeland), vraagt tegen 1 Mei eene Keukenmeid,

van Gereformeerde belijdenis, die goed kan werken en een burgerpot kan koken.

VEREENIGING voor Gymnasiaal Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

ALGEMEENE VERGADERING, Vrijdag 12 Maart o. k., des namiddags te 1 1/2 ure, in het gebouw van het Gymnasium te Zetten.

ONDERWERP: Aanvraag om verlenging der rechtspersoonlijkheid.

Het Curatorium:
Mr. D. P. D. FARIUS, Voorzitter.
Mr. J. P. A. Graaf VAN LIMBURG STIRUM, Secretaris.

S. VAN ZWIETEN DE BLOM, ORGELMAKER.

(voorheen: Chef der firma J. VAN GELDER), KRUISSTRAAT 7, LEIDEN,

beveelt zich aan voor de levering van KERKEN-HUISORGELS, alsmede voor repareren en stemmen, tot uiterst lage prijzen.

A. DE ROODE & Co., (SCHIEDAM, opgericht 1878), Fabrikanten van OLEINE en LOOG, ZEEPOEDER en VETLOOGMEEL.

Prima qualiteiten. Concurrerende prijzen. Te koop aangeboden, cenige jaargangen HERAUT, van af 27 Sept. 1889; de jaarg. 1890, '91, '92, '93 zijn compleet; in den jaarg. 1894 ontbreken de nummers 849 en 881 en in den jaarg. 1895 No. 919; de jaarg. 1896 is weder geheel compleet.

Brieven fr., onder letter C., aan het Bureau van dit blad.

Vrije Universiteit.

In dank ontvingen: Voor de Vereeniging: Aan Contributie: Door Ds. W. B. Renkema te Rijnsburg f 9; door den heer P. Human Jr. te Melissant f 44; door den heer H. H. Taininga te Bolaward f 53; door den heer P. Goudappel te Delt afrekening f 23.50.

Aan Collectoren (voor de Theologische faculteit): Van de Gerf. kerk te Oudewater f 28.81 1/2; van idem te Booskoop A (halve coll.) f 7.32 1/2; van idem te Booskoop B f 2; van idem te Hazerswoude f 7.73 1/2; van idem te Hillegom f 4.90 1/2; van idem te Katwijk aan Zee f 5.10; van idem te Voorschoten f 6.05 1/2; van idem te De Lier f 7; van idem te Delft A (1/2 coll.) f 20.15; van idem te Arnhem B f 60.18.

Voor de Medische Faculteit: Door den heer H. Franssen, van cenige vrienden f 30 (verbeterde opgave).

Voor de Bibliotheek: Van de Prov. Staten van Friesland: Catalogus der Prov. Bibliotheek (vervolgd).

Van Deputaten Synodi: Acta der Synodi te Middelburg, 1896.

Van den heer J. F. S. te A., de *Standaard* 1896.

Van wijlen den heer C. v. Brederode, te Leiden: cenige Theologische werken.

S. J. SEFAT, Penningmeester.

Op drieën selachtige w te verklaren, ze willen u dat Jezus v opstanding g drinken zou. wel hebben g dat de wijas in overdrach heerlijkheid als een ma zou dan bec een derde geheel als een drieken te in verband maal. Slech een vierde, woorden in en dat Jezus nieuwe aar gekend wor lijkheid, en maal open komt, eers de voortz aardsche l gelt.

Het heeft dezer wereld eere en mac lezen van tische amt. Tot deze een kleermu groepen tot zijn Evang te sterven. met de Hei de regering was hij ste evenzeer in tis in Eng toe al ve in rus her George was waar hij was hadriev

Excelsior.

Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk, ONDER REDACTIE VAN A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pag. en 12 Nrs. à 8 pag.) f 3.50.

Van de hand des Heeren WORMSER verschijnt onder den titel: VAN AMSTERDAM NAAR PRETORIA in „EXCELSIOR“ een reeks schetsen en reisindrukken uit Afrika, met vele platen naar laatste opnamen versierd.

DE UITGEVER: Amsterd. BOEKHANDEL, voorheen Höveker & Wormser. ELECTRICHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.